

gent: wil de rozen

Ze is mooi en ze ruikt lekker. Goede redenen om een roos cadeau te doen of in de tuin te planten. In Gent groeien ook wilde rozen. We vinden ze in bosranden en jonge bosjes. Maar die vegetaties zijn de laatste jaren sterk achteruitgegaan. Dat is jammer voor de rozen en voor de vele vogels, bijen, vlinders en andere beestjes die er dol op zijn. Tijd dus voor actie. Natuurpunt Gent en de Stad Gent kozen daarom de wilde roos uit tot soort van het jaar 2011.

duinroos

viltroos

egelantier

heggeroos

Wat zijn wilde rozen?
Wilde rozen zijn rozen die in de natuur ontstaan zijn. Ze zijn dus niet door de mens geselecteerd of veredeld, zoals de vele variëteiten aan sierrozen. Wilde rozen noemen we ook 'botanische rozen'.

13 soorten wilde rozen zijn inheems in Vlaanderen. Op de hondsroos en de heggeroos na, zijn ze allemaal zeldzaam. Daarnaast groeien er ook wel uitheemse wilde rozen. Ze werden ooit aangeplant in tuinen en parken en zijn dan verwilderd.

Een unieke rozencollectie
In het Geboortebos in de toekomstige Groenpool Gentbrugse Meersen groeien alle inheemse wilde rozen van Vlaanderen. Het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO) bezorgde ons deze bijzondere collectie. Hiermee wil zij het voortbestaan van de inheemse rozen verzekeren. De rozencollectie is te vinden in de twee plantvakken die het dichtst gelegen zijn bij het geboortemonument 2008. In juni - juli kan je er de rozen zien bloeien. Met de jaren zullen de struiken meer en meer rozen dragen. In september - oktober zijn de rode bottels te bewonderen

Rose is a rose is a rose is a rose
Een raadselachtige uitspraak van Gertrude Stein. Er bestaan verschillende soorten wilde rozen. Die zijn moeilijk van elkaar te onderscheiden. Zeker ook omdat ze vaak met elkaar kruisen. Ze hebben een paar opvallende kenmerken gemeenschappelijk.

bloemen Wilde rozen hebben 5 kelkblaadjes en 5 kroonblaadjes. De rozen hebben een open bloem zodat hun vele meeldraden goed bereikbaar zijn voor insecten.

stekels We noemen ze 'doornen', maar eigenlijk zijn het 'stekels'. Doornen groeien vanuit het merg en zijn helemaal met de tak vergroeid. Stekels staan oppervlakkig op de bast. Je kan ze dus makkelijk afbreken. De takken van wilde rozen zijn ermee bezaaid.
Doornroosje zou dus eigenlijk Stekelroosje moeten heten.

bottels In het najaar dragen de wilde rozen bottels. Die zijn bij de meeste soorten knalrood. De bottel is een 'schijnvrucht'. Het is een bloembodem die is uitgegroeid tot een omhulsel rond de eigenlijke vruchtjes. Vogels eten ze graag en zorgen zo voor de verspreiding van wilde rozen.

Op www.gent.be/wilderozen vind je een overzicht van enkele wilde rozen die in Gent groeien.

hondsroos

Thuis in het struweel, thuis in de stad Rozen zijn typische planten van struwelen. Dat zijn bosjes van struiken of lage bomen. Ze groeien aan de rand van een bos of apart hoger bos. In struwelen valt er veel licht, waardoor wilde rozen er bloemen kunnen vormen. Er strijken ook zangvogels neer, die van de rozebottels snoepen en daarbij kwistig zaden laten vallen. Zo helpen ze mee aan de verspreiding van de roos.
Wilde rozen houden ook van de stad. Daar zijn veel bodems te vinden met puin en grind. Die zijn meestal vrij droog, kalkrijk en voedselarm, helemaal naar de zin dus van rozen. In de stad is het klimaat ook iets warmer dan erbuiten. En er zijn

veel braakliggende terreinen waarop zich struwelen kunnen ontwikkelen. Als vogels nog rozebottels aanvoeren vanuit parken en tuinen, dan groeien er al gauw ook rozen in deze struwelen.

Rozen en struwelen in Gent
De laatste 10 jaar verdwenen er in Gent nogal wat struwelen. Juist doordat ze zich op verlaten terreinen ontwikkelen, die na een tijdje weer in gebruik genomen worden, zijn ze heel kwetsbaar. Struwelen zijn nochtans biologisch zeer waardevolle vegetaties. Ze zijn erg rijk aan planten, zoogdieren, insecten, vogels en amfibieën. Het zijn dichte, moeilijk doordringbare begroeiingen, die het hele jaar door veel beschutting en voedsel bieden.

In de Gentse parken krijgen struwelen meer en meer een plaats. Bij de aanleg van het Groenevalleipark en het Sint-Baafskouterpark zijn bijvoorbeeld gespaard. Je kunt er verschillende soorten rozen vinden.

Op andere plekken worden ze aangeplant. In de Buffer R4 bijvoorbeeld kregen hondsrozen een plek. En in het Landschapspark Groene Velden groeien rozen in de bosjes en in de houtkant rond de boomgaard. Ook op de vroegere skiheuvel in de Blaarmeersen kan je genieten van rozegeur en maneschijn. En Natuurpunt plantte struweel met wilde rozen in het Leeuwenhof aan.

Meer info

www.gent.be/wilderrozen
met lijstje van enkele Gentse wilde rozen, reglement fotowedstrijd, info over activiteiten, ...

Groendienst
Ferdinand Lousbergskaaï 32
9000 Gent
☎ 09 225 68 59
✉ groendienst@gent.be

Milieudienst
Natuur- en Milieucentrum
De Bourgoyen
Driepikkelstraat 32
9030 Mariakerke
☎ 09 226 15 01
✉ bourgoyen.educatie@gent.be

Natuurpunt Gent
De Grutto - secretariaat
Mahatma Gandhistraat 32
9000 Gent
☎ 09 227 22 94
✉ gent@natuurpunt.be

Verantwoordelijke uitgever

Tom Balthazar
schepen van Milieu,
Stadsontwikkeling en Wonen
Botermarkt 1, 9000 Gent

Fietstocht wilde rozen en struwelen Deze tocht voert je langs verschillende struwelen. In sommige groeien wilde rozen, in andere niet. Van het vroege voorjaar tot de late herfst kan je er wel allerlei bloeiende planten of kleurige bessen in vinden, bijvoorbeeld sleedoorn, vlier, kamperfoelie, gelderse roos, wilde rozen of bramen.

2011 het jaar van de wilde roos

15 mei

plantenbeurs Natuurpunt
rozen en andere planten te koop

29 mei

Dag van het Park
workshops en info over wilde rozen
fietstocht langs rozenrijke plekken

Gentse Feesten fietstochten en wandelingen
over wilde rozen

juni | september

fotowedstrijd
de roos in haar natuurlijk milieu
indienen van foto's tot 30 september 2011

tentoonstelling De Wilde Roos in het
Natuur- en Milieucentrum De Bourgoyen

12 november

bomen- en struikenverkoop Natuurpunt
wilde rozen te koop

19 november

Dag van de Natuur
aanplanten van struwelen in Gent

3 december | 23 december

tentoonstelling fotowedstrijd
'de roos in haar natuurlijk milieu' in het
Natuur- en Milieucentrum De Bourgoyen

Meer concrete info over de activiteiten

www.gent.be/wilderrozen
Fotografie
Kristine Vander Mijsbrugge
Katrien De Cock
Stad Gent - Milieudienst

Word jij ook wild van rozen?

Maak van je straat een Wilderoosstraat. Plant bijvoorbeeld een wilde roos in de tuin. Rozen passen aan de zonnige kant van een struikborder of in een haag. Ze zijn ook mooi als klimplant tegen een muur of in de omheining. Geef ze wel wat ruimte. Je kunt bijvoorbeeld kiezen voor een hondsroos (Rosa canina) of een egelantier (Rosa rubiginosa). Deze 2 soorten kan je makkelijk in een tuincentrum vinden. Je kunt ook meeplanten op de Dag van de Natuur.

Het jaar van de wilde roos is ook een ideaal moment om in Gent op rozentocht te gaan. Wandel of fiets langs wilde rozen. Je vindt hier een route. Je kunt ook mee op een begeleide tocht.

